

Z B I Ó R

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK III

Warszawa, dnia 17 stycznia 1939 r.

Nr 4

T R E Ś Ć:

	<i>Str.</i>
Poz. 8. Zarządzenie M. O. S. z dn. 13.I. 1939 r. w sprawie podania zatargu zbiorowego w przemyśle graficznym na obszarze miasta Lwowa rozstrzygnięciu komisji rozjemczej	88
Poz. 9. Zarządzenie M. O. S. z dn. 11.I. 1939 r. w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze województwa wołyńskiego na rok służbowy 1939/40	88
Poz. 10. Zarządzenie M. O. S. z dn. 13.I. 1939 r. o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dn. 1.VII. 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Kielc	90
Poz. 11. Zarządzenie M. O. S. z dn. 13.I. 1939 r. o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dn. 1.VI. 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw kamieniarskich na obszarze miasta Krakowa oraz gmin podmiejskich	91
Poz. 12. Zarządzenie M. O. S. z dn. 13.I. 1939 r. o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dn. 18.V. 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów fryzjerskich na obszarze miasta Przemyśla	92
Poz. 13. Zarządzenie M. O. S. z dn. 13.I. 1939 r. o nadaniu umowie zbiorowej z dn. 12.X. 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich gospodarstw leśnych na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego	93
Poz. 14. Zarządzenie Kom. Demobil. z dn. 14.I. 1939 r. o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojedynawczo-Rozjemczej w Bydgoszczy z dn. 20.X. 1938 r., ustalającemu warunki pracy i płacy w zakładach miejskich na obszarze miasta Inowrocławia	94

8.

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 13 stycznia 1939 r.

w sprawie poddania zatargu zbiorowego w przemyśle graficznym na obszarze miasta Lwowa rozstrzygnięciu komisji rozjemczej.

Na podstawie art. 1, 3 ust. (1) i 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 39, poz. 313) zarządzam co następuje:

Wobec niemożności polubownego załatwienia zatargu zbiorowego pomiędzy pracodawcami a pracownikami o ustalenie warunków pracy i płacy w przemyśle graficznym na obszarze miasta Lwowa oraz wobec tego, że zatarg ten nabiera charakteru zagrażającego ogólnopolskim interesom gospodarczym — poddaję zatarg ten rozstrzygnięciu Komisji Rozjemczej, którą w tym celu powołuję i wyznaczam na przewodniczącego Komisji p. Zbigniewa Wróblewskiego, Naczelnika Wydziału Rozjemstwa i Polityki Pracy.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

9.

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 11 stycznia 1939 r.

w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze województwa wołyńskiego na rok służbowy 1939/40.

Na podstawie art. 1 i 2 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. w przedmiocie uprawnień Ministra Pracy i Opieki Społecznej

do powoływania Nadzwyczajnych Komisji Rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 686) zarządzam co następuje:

§ 1.

Powołuje się Nadzwyczajną Komisję Rozjemczą dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze województwa wołyńskiego na rok służbowy 1939/40 pod przewodnictwem p. Stefana Kwapińskiego, Inspektora Pracy V Okręgu w Lublinie.

§ 2.

W skład Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej wejdą przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministerstwa Sprawiedliwości, delegowani na mocy art. 2 cytowanej wyżej ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 686), ponadto zaś:

- a) Związek Ziemian Wołynia w Łucku wyznaczy 4 przedstawicieli;
- b) Związek Zawodowy Robotników Rolnych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie wyznaczy 1 przedstawiciela;
- c) Związek Robotników Rolnych i Leśnych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Poznaniu wyznaczy 1 przedstawiciela;
- d) Związek Zawodowy Robotników Rolnych i Leśnych w Polsce Związku Związków Zawodowych w Poznaniu wyznaczy 1 przedstawiciela;
- e) Polski Związek Zawodowy Robotników Rolnych i Leśnych Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych w Warszawie wyznaczy 1 przedstawiciela.

§ 3.

Pierwsze posiedzenie Komisji wyznacza się na dzień 21 stycznia 1939 r. o godzinie 10 w Lublinie w lokalu Inspektoratu Pracy V Okręgu (ul. Krakowskie Przedmieście Nr 56).

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

10.

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 13 stycznia 1939 r.

**o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 1 lipca 1938 r.
mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli
nieruchomości na obszarze miasta Kielc.**

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r.
o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242)
i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja
1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Kielcach
w dniu 1 lipca 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą
dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta
Kielc.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwie-
szczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 15 listopada
1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 56, poz. 188).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogło-
szenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

11.

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 13 stycznia 1939 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 1 czerwca 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw kamieniarskich na obszarze miasta Krakowa oraz gmin podmiejskich.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Krakowie w dniu 1 czerwca 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw kamieniarskich na obszarze miasta Krakowa i gmin podmiejskich: Bronowice Wielkie i Małe, Prądnik Biały i Czerwony, Górka Narodowa, Rakowice, Olsza, Czyżyny, Przegorzały, Wola Duchacka, Prokocim, Łągiwniki, Borek Fałęcki i Wola Justowska.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 29 listopada 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 57, poz. 190).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

12.

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 13 stycznia 1939 r.

**o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 18 maja 1938 r.
mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów fry-
zjerskich na obszarze miasta Przemyśla.**

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r.
o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242)
i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja
1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Przemyśle
w dniu 18 maja 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą
dla wszystkich zakładów fryzjerskich na obszarze miasta Prze-
myśla.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwie-
szczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 23 listopada
1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 57, poz. 191).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogło-
szenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

13.

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 13 stycznia 1939 r.

o nadaniu umowie zbiorowej z dnia 12 października 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich gospodarstw leśnych na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego.

Na podstawie § 2 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracownicznych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niemieckiej, str. 1456) zarządzam co następuje:

§ 1.

Nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich gospodarstw leśnych na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego umowie zbiorowej z dnia 12 października 1938 r., zawartej w Katowicach pomiędzy Związkiem Pracodawców Rolnych i Leśnych dla województwa śląskiego — z jednej strony, a Związkiem Robotników Rolnych i Leśnych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego oraz Związkiem Zawodowym Robotników Rolnych Rzeczypospolitej Polskiej — z drugiej strony.

Tekst powyższej umowy został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 7 grudnia 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 58, poz. 193).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

14.

**ZARZĄDZENIE
KOMISARZA DEMOBILIZACYJNEGO**

dla obszaru województwa pomorskiego, z wyłączeniem powiatów: lipnowskiego, nieszawskiego, rypińskiego i włocławskiego, oraz dla obszaru powiatu działdowskiego

z dnia 14 stycznia 1939 r.

o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji Pojednawczo - Rozjemczej w Bydgoszczy z dnia 20 października 1938 r., ustalającemu warunki pracy i płacy w zakładach miejskich miasta Inowrocławia.

Na podstawie § 23 rozporządzenia z dnia 3 września 1919 r. o przyjmowaniu i wydalaniu robotników podczas okresu demobilizacji gospodarczej (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1500) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Pojednawczo - Rozjemczej w Bydgoszczy z dnia 20 października 1938 r., ustalającemu warunki pracy i płacy w zakładach miejskich miasta Inowrocławia, nadaje moc obowiązującą, poczynając od dnia 1 listopada 1938 r.

Tekst orzeczenia podany jest w załączeniu do zarządzenia niniejszego.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Zbiorze Układów Zbiorowych Pracy.

Komisarz Demobilizacyjny:

(—) *W. Premier*

Załącz. do zarz. Kom. Demobil. z dn. 14.I. 1939 r.

ORZECZENIE.

Komisja Pojednawczo Rozjemcza w Bydgoszczy, działając na podstawie dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456), w celu załatwienia zatargu w zakładach m. Inowrocławia — na posiedzeniach w dniach 21 grudnia 1937 r., 15 września 1938 r., 20 września 1938 r. i 20 października 1938 r. w lokalu Zarządu Miejskiego w Bydgoszczy, ul. Jezuitska Nr 1, w składzie ustalonym zgodnie z § 15 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456):

Przewodniczący:

Roman Ossowski,

Sędzia Sądu Okręgowego,

Ławnicy stali ze strony pracodawców:

Jakub Hechliński i

Jan Pawlak,

Ławnik niestały ze strony pracodawców:

Feliks Michalski,

Ławnicy stali ze strony pracowników:

Bernard Czarnecki i

Józef Cybulski,

Ławnik niestały ze strony pracowników:

Teofil Mrówczyński,

w obecności następujących uczestników sporu:

1. ze strony pracodawców:

Gmina miasta Inowrocławia, działająca przez Zarząd Miejski,

2. ze strony pracowników:

Zjednoczenie Zawodowe Polskie, Oddział Metalowców w Bydgoszczy, zast. przez sekr. p. *Jana Faustyniaka*,
po zbadaniu całokształtu sprawy, przeprowadzeniu postępowania dowodowego, wysłuchaniu stron, ustaleniu punktów spornych oraz po stwierdzeniu, że nie można doprowadzić stron do ugody, na podstawie §§ 25 i 27 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 r.

o r z e k a:

Ustala się dla zakładów miejskich m. Inowrocławia (elektrownia miejska, miejskie tramwaje elektr., gazownia miejska, wodociągi miejskie, zakład czyszczenia miasta, zakład kanalizacyjny i wydział budowlany) następującą taryfę płac:

§ 1.

Dla pracowników opłacanych ryczałtem miesięcznie:

starszy monter - przodownik	228 zł
starszy monter	220 „
monter (elektrownia)	175 „
kontroler licznikowy	210 „
stróż (elektrownia)	135 „
stróż (gazownia)	130 „
szofer (miejskie tramwaje elektryczne)	175 „
szofer (miejskie wodociągi)	150 „
woźny	100 „
posłaniec	30 „
konduktor	175 „
konduktor pomocnik	150 „
motorniczy	175 „
motorniczy pomocnik	150 „
portier	145 „
uprzączka	40 „

§ 2.

Dla pracowników otrzymujących wynagrodzenie godzinowe za godzinę:

ślusarze, tokarze, monterzy, mechanicy:

do 3 lat po wyuczeniu	0,76 zł
do 6 lat po wyuczeniu	0,83 „
ponad 6 lat po wyuczeniu	1,02 „
instalator, maszynista (wodociągi)	1,02 „
monter pomocnik	0,65 „
palacz	0,88 „
palacz pomocnik	0,72 „
maszynista (elektrownia, gazownia)	0,88 „
maszynista pomocnik	0,76 „

robotnik:

1) przyuczony	0,78 „
2) zwykły do 21 lat	0,56 „
3) ponad 21 lat	0,72 „
woźny (elektrownia)	0,50 „

§ 3.

W zakładzie czyszczenia miasta:

1-szy dozorca	200.— zł miesięcznie
2-gi dozorca	140.— „ „
stangret	140.— „ „
stróż stajenny łącznie z niedzielą dzienny	120.— „ „
stróż stajenny nocny łącznie z nie- dzielą	105.— „ „
robotnicy stali	0.60 „ za godzinę
stróże poza obrębem stajni łącznie z niedzielą	18.— „ tygodniowo

§ 4.

W zakładzie kanalizacyjnym i wydziale budowlanym:

drogomistrz	200.— zł miesięcznie
przodownik kanalizacyjny	75.— „ dwutygod.
robotnicy kanal. stali	0.68 „ za godzinę
kowal względnie inny rzemieślnik	0.75 „ „ „
układacz płyt	0.60 „ „ „
betoniarz przy robotach betonowych (stały)	0.60 „ „ „
przodownik przy robotach ulicznych ziemnych (stały)	0.68 „ „ „
kobiety	0.25 „ „ „
pomocnik ogrodniczy	0.65 „ „ „
stróż łącznie z niedzielą	18.— „ tygodniowo
robotnicy ziemni, drogowi itd. według taryfy ustalonej przez Fundusz Pracy, murarze i cieśle według taryfy obowiązującej na terenie m. Inowrocławia.	

§ 5.

W rzeźni miejskiej:

starszy palacz	118.32 zł dwutygodniowo
palacz	99.— „ „
robotnicy	76.50 „ „

§ 6.

Świadczenia dodatkowe w naturze, jakie pracownicy dotychczas otrzymywali, pozostają nadal w mocy.

§ 7.

Stawki płac, dotychczas pobierane przez poszczególnych pracowników a korzystniejsze, niż przewiduje niniejsze orzeczenie, pozostają nadal w mocy.

§ 8.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 listopada 1938 r. do dnia 31 grudnia 1939 r. z tym, że o ile nie będzie wypowiedziane przez jedną ze stron na miesiąc przed upływem terminu, obowiązywać będzie każdorazowo na dalszy rok.

§ 9.

Stronom pozostawia się termin do dnia 5 listopada 1938 r. do oświadczenia, czy orzeczenie powyższe przyjmują wzgl. do złożenia wniosku celem nadania temu orzeczeniu mocy obowiązującej przez Komisarza Demobilizacyjnego.

Bydgoszcz, dnia 20 października 1938 r.

Przewodniczący:

(—) *Roman Ossowski*

Ławnicy stali ze strony pracodawców:

(—) *Jakub Hechliński*

(—) *Jan Pawlak*

(—) *Feliks Michalski*

Ławnicy stali ze strony pracowników:

(—) *Bernard Czarnecki*

(—) *Józef Cybulski*

(—) *Teofil Mrówczyński*

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ.

ZAMÓWIENIA I WPLATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 104254. 14.I.1939. 800.

Prenumerata roczna 20 zł.

Cena niniejszego numeru 25 gr.